

ЕВРАЗИЯ ЭКОНОМИКАЛЫК БИРЛИГИНИН СОТУ

КОНСУЛЬТАТИВДИК КОРУТУНДУ

2017-жылдын 11-декабры

Минск шаары

Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Чоң коллегиясы:
төрагалык кылуучу баяндамачы судья А.А. Федорцовдун, судьялар
А.М. Ажибраимованын, Э.В. Айрияндын, Ж.Н. Баишевдин, Д.Г. Колостун,
Т.Н. Нешатаеванын, В.Х. Сейтимованын, Г.А. Скрипкинянын, А.Э.
Туманяндын, К.Л. Чайканын курамында,
сот отурумунун катчысы М.А. Наумчик болгон,
иштин материалдарын изилдеп чыгып, баяндамачы судьяны угуп,
Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Статутунун 46, 47, 50, 68,
69, 73, 96, 98-пункттарын, Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун
Регламентинин 72, 85-беренелерин жетекчиликке алып,

Евразия экономикалык комиссиясынын Техникалык жөнгө салуу жана
аккредиттөө департаментинин директорунун орун басары Бауыржан
Маратович Адиловдун 2014-жылдын 29-майындагы Евразия экономикалык
бирлиги жөнүндө келишимдин 9 жана 99-беренелеринин, Евразия
экономикалык бирлигиндеги социалдык кепилдиктер, артыкчылыктар жана
иммунитеттер жөнүндө жобонун (2014-жылдын 29-майындагы Евразия
экономикалык бирлиги жөнүндө келишимдин № 32 тиркемеси) 43-пунктунун
жоболорун түшүндүрүп берүү жөнүндө арызы боюнча ушул
Консультативдик корутундуну берет.

I. Арыздануучу тарабынан баяндалган маселе жана жагдайлар

1. Бауыржан Маратович Адилов (мындан ары – арыздануучу) 2014-
жылдын 29-майындагы Евразия экономикалык бирлиги жөнүндө
келишимдин (мындан ары - Келишим) 9 жана 99-беренелеринин, Евразия
экономикалык бирлигиндеги социалдык кепилдиктер, артыкчылыктар жана
иммунитеттер жөнүндө жобонун (Келишимдин № 32 тиркемеси, мындан ары
– Кепилдиктер, артыкчылыктар жана иммунитеттер жөнүндө жобо) 43-
пунктунун жоболорун түшүндүрүп берүү жөнүндө арыз менен Евразия
экономикалык бирлигинин Сотуна (мындан ары – Сот) арыз менен
кайрылган.

Арыздануучу Казакстан Республикасынын жарандыгы бар экендигин
билдирет. Евразия экономикалык комиссиясынын Коллегиясынын
Төрагасынын 2014-жылдын 4-июнундагы буйругу менен ал эмгек
келишимин колдонуу мөөнөтү менен 4 жылга – 2014-жылдын 4-июнунан
тартып 2018-жылдын 3-июнуна чейин Техникалык жөнгө салуу жана

аккредиттөө департаментинин директорунун орун басарынын кызматына дайындалган.

Түшүндүрүп берүү жөнүндө арызда 2016-жылдын апрелинде бул департаменттин директорунун кызматына Казакстан Республикасынын жараны да дайындалгандыгы көрсөтүлгөн. Евразия экономикалык комиссиясынын (мындан ары – Комиссия, ЕЭК) кадр кызматы 2017-жылдын 21-сентябрында ага ылайык Комиссиянын департаментинин кызмат адамдары бир эле мамлекеттин жарандары болушу мүмкүн эмес болгон Келишимдин 9-беренесинин 2-пунктуна шилтеме жасоо менен анын 2017-жылдын 24-ноябрынан тартып кыскартылгандыгы жөнүндө арыздануучуга кабарлаган.

Б.М. Адилов Келишимдин 99-беренесинин 3-пунктуна көңүл бурат, ал Келишим күчүнө киргенге чейин алар менен эмгек келишимдери түзүлгөн департаменттердин директорлору жана директорлорунун орун басарлары өздөрүнө жүктөлгөн милдеттерди эмгек келишимдеринде каралган мөөнөттөр аяктаганга чейин аткарууну улантышаарын белгилейт.

Арыздануучу Келишимдин 9-беренесинин 2-пунктунун жана 99-беренесинин 3-пунктунун бешинчи абзацынын жогоруда келтирилген жоболорун Келишим күчүнө киргенге чейин кызматка кабыл алынган Комиссиянын кызмат адамы менен эмгек келишимин бузууда колдонула тургандыгынын жана болуу мамлекетинин мыйзамдары менен (Россия Федерациясынын Эмгек кодексинин 261-беренеси менен) белгиленген ага карата кепилдиктердин жайылтылышынын контекстинде түшүндүрүп берүүнү өтүнөт.

II. Соттогу жол-жобо

2. Б.М. Адиловдун арызы Сот өндүрүшүнө 2017-жылдын 30-октябрында кабыл алынган.

3. Ишти кароого даярдоонун алкагында Комиссиянын, мүчө мамлекеттердин тышкы иштер министрликтеринин, юстиция министрликтеринин, илимий-практикалык борборлорунун, Эл аралык эмгек уюмунун Администрациялык трибуналынын, Бириккен Улуттар Уюмунун Талаштар боюнча трибуналынын жана Апелляциялык трибуналынын дарегине суроо-талаптар жиберилген.

Комиссиядан, Армения Республикасынын Юстиция министрлигинен, Беларусь Республикасынын Юстиция министрлигинен, Армения Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын Философия, социология жана укук институтунан, Беларусь Республикасынын Мыйзамдар жана укуктук изилдөөлөр улуттук борборунан жана Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн алдындагы Мыйзамдар жана салыштырмалуу укук таануу институтунан жооптор алынган.

4. Арыз боюнча кошумча маалымат Б.М. Адилов тарабынан берилген.

5. Түшүндүрмө берүү жөнүндө арызды кароо боюнча Соттун Чоң коллегиясынын отуруму 2017-жылдын 11-декабрында болгон.

III. Соттун компетенциясы

6. Евразия экономикалык комиссиясынын Техникалык жөнгө салуу жана аккредиттөө департаментинин директорунун орун басары Б.М. Адиловдун арызын кароого карата Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Статутунун (Келишимдин № 2 тиркемеси, мындан ары – Статут) 46-пункту менен каралган Соттун компетенциясы арызды өндүрүшкө кабыл алуу жөнүндө Соттун 2017-жылдын 30-октябрындагы токтому менен белгиленген.

7. Келишимдин 9 жана 99-беренелеринин, Кепилдиктер, артыкчылыктар жана иммунитеттер жөнүндө жобонун 43-пунктунун жоболорун түшүндүрүп берүү жөнүндө өтүнүчтөн тышкары арыздануучу Соттун алдына өзүнүн кыскартылышы боюнча Комиссиянын аракеттеринин укукка жатаарлыгы жана эмгек келишимин колдонуу мөөнөтү аяктаганга чейин кызматында өз милдеттерин аткарууга укуктуулугу жөнүндө маселелерди коёт.

Соттун Чоң коллегиясы түшүндүрмө берүүнүн жүйөсү Келишимдин көрсөтүлгөн ченемдерин абстракттуу чечмелөө, башкача айтканда алардын жалпы мазмунун белгилөө гана эмес, арыздануучу менен Комиссиянын ортосундагы мамилелерде келип чыккан айкын жагдайларга карата укуктук ченемдердин маанисин түшүндүрүү, башкача айтканда *in concreto* чечмелөө болуп саналаарын белгилейт.

8. 2014-жылдын 10-октябрындагы Евразия экономикалык коомдоштугунун ишин токтотуу жөнүндө келишимдин 3-беренесинин 3-пунктуна ылайык мурдагы статуста колдонулуп жаткан Евразия экономикалык коомдоштугунун Сотунун Апелляциялык палатасынын 2014-жылдын 7-октябрындагы Чечими менен аны ишке ашыруу процессинде укуктун абстракттуу ченеминин жөнгө салуучулук-укуктук маанисин түшүнүү жана түшүндүрүп берүү чечмелөө болуп саналаары белгиленген.

Жогорку Евразия экономикалык кеңешинин 2014-жылдын 23-декабрындагы № 101 Чечими менен бекитилген Евразия экономикалык бирлигинин Сотунун Регламентинин (мындан ары – Регламент) 11-беренесинин 1-пунктунун д) пунктчасына ылайык түшүндүрүп берүү жөнүндө арызда Келишимдин, Евразия экономикалык бирлигинин (мындан ары – Бирлик) алкагындагы эл аралык келишимдердин жана эмгектик укук мамилелери менен байланышкан Бирлик органдарынын чечимдеринин жоболору ал боюнча түшүндүрмө берүү талап кылынган маселени баяндоо менен көрсөтүлөт.

IV. Соттун тыянактары

9. Келишимдин преамбуласынын үчүнчү абзацынын жоболоруна ылайык Бирликти уюштурууда мүчө мамлекеттер мамлекеттердин эгемендүү теңчилик принцибин жетекчиликке алган. Келишимдин 3-беренесинин экинчи абзацынын ченемдерине ылайык Бириккен Улуттар Уюмунун

Уставында жарыяланган эл аралык укуктун бул жалпыга таанылган принциби Бирликтин ишинин негизи болуп саналат.

Комиссиянын департаменттеринин кызмат адамдарынын кызматтарын ээлөөгө талапкерлерди тандап алууда мүчө мамлекеттердин тең өкүлчүлүк принциби Бирликтин институттук түзүмүнүн контекстинде мамлекеттердин эгемендүү теңчилик принцибин билдирүүнүн түрлөрүнүн бири болуп саналат.

Келишимдин 9-беренесинин 2-пункту Комиссиянын департаменттеринде кызмат адамдарынын кызматтарын ээлөөсүнө карата төмөнкүдөй үч эреже белгиленген:

Комиссиянын департаментинин кызмат адамдары бир эле мамлекеттин жарандары болушу мүмкүн эмес;

көрсөтүлгөн кызматтарды ээлөөгө талапкерлерди тандап алуу Тараптардын тең өкүлчүлүк принцибин эске алуу менен ЕЭКтин конкурстук комиссиясы тарабынан жүргүзүлөт;

көрсөтүлгөн кызматтарды ээлөөгө конкурска катышуу үчүн талапкерлер тиешелүү Тараптан Комиссиянын Кеңешинин мүчөсү тарабынан берилет.

Бардык үч эрежеге карата Соттун Чоң коллегиясы эл аралык уюм катары Бирликтин иш аткаруусунун алкагында мамлекеттердин эгемендүү теңчилик принцибин өзүнө камтый тургандыгын белгилей кетүү керек деп эсептейт.

Сот Келишимдин 9-беренеси Бирликтин туруктуу иштөөчү органдарынын түзүмдүк бөлүкчөлөрүндөгү кызматтарды ээлөөнүн шарттарын жана тартибин жөнгө салаарына көңүл бурат.

Евразия экономикалык комиссиясы жөнүндө жобонун (Келишимдин № 1 тиркемеси, мындан ары – Комиссия жөнүндө жобо) 54-пунктунун үчүнчү абзацында Комиссиянын кызмат адамдарын ишке кабыл алуу Келишимдин 9-беренесине ылайык жүзөгө ашырыла тургандыгы белгиленип, анын 2-пункту мүчө мамлекеттердин тең өкүлчүлүк принцибин эске алуу менен конкурстук тандап алуу талабын бекитет.

Келишимдин 12-беренесинин 2-пунктунун 16-пунктчасынын жоболоруна ылайык Бирлик органдарында мүчө мамлекеттердин жарандарынын ичинен кызмат адамдарынын өкүлчүлүгүнүн параметрлерин бекитүү ыйгарым укугу Жогорку Евразия экономикалык кеңешине таандык кылынган.

Жогорку Евразия экономикалык кеңешинин 2014-жылдын 10-октябрындагы № 80 «Евразия экономикалык комиссиясынын департаменттеринде Евразия экономикалык бирлигине мүчө мамлекеттердин жарандарынын ичинен кызмат адамдарынын өкүлчүлүгүнүн параметрлерин бекитүү жөнүндө» чечими менен Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана департаменттеринин директорлорунун орун басарларынын өкүлчүлүгү Бирликке мүчө мамлекеттердин ар биринен тең санда бекитилген.

Жогорку кеңештин Чечимин аткаруу үчүн 2016-жылдын 12-февралындагы № 1 «Евразия экономикалык комиссиясынын департаменттеринин тизмегин, штаттык санын бекитүү жана аларды Евразия экономикалык комиссиясынын Коллегиясынын мүчөлөрүнүн ортосунда бөлүштүрүү жөнүндө» Евразия экономикалык комиссиясынын Кеңешинин Чечими менен 25 департамент санындагы Комиссиянын департаменттеринин тизмеги жана ар бир мүчө мамлекеттин өкүлчүлүгү департаменттердин директорлорунун беш кызматы жана департаменттердин директорлорунун орун басарларынын он үч кызматы менен бекитилген, муну менен кызмат адамдарынын бардык категориялары боюнча тең өкүлчүлүк камсыз кылынган.

Мына ошентип, Бирликтин укугу менен Комиссиянын департаменттериндеги Бирликке мүчө мамлекеттердин жарандарынын ичинен кызмат адамдарынын тең өкүлчүлүгү жарыяланган жана ага кепилдик берилген. Бирликтин келтирилген укуктук актыларынын жоболору мамлекеттердин эгемендүү теңчилик принциби жана анын институттук туюндурмасы, тең өкүлчүлүк принциби Бирликтин укугунда ишке ашырылган деп белгилөөгө негиз берет.

10. Соттун Чоң коллегиясы ага ылайык Комиссиянын департаментинин кызмат адамдары бир эле мамлекеттин жарандары болушу мүмкүн эмес деген Келишимдин 9-беренесинин 2-пунктунун биринчи сүйлөмүнө көңүл бурат.

Келишимдин 2-беренесинин төртүнчү абзацы «кызмат адамдары» деген түшүнүктү төмөнкүдөй түрдө аныктайт: бул Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун орун басарларынын, ошондой эле Соттун Катчылыгынын жетекчисинин, Соттун Катчылыгынын жетекчисинин орун басарларынын жана Соттун судьяларынын кеңешчилеринин кызматтарына дайындалган мүчө мамлекеттердин жарандары. Демек, Келишим департаменттердин директорлорунун жана директорлорунун орун басарларынын кызматтарына дайындалган адамдарды Комиссиянын кызмат адамдары деп атайт.

Келишимдин 9-беренесинин 2-пунктунун, ошондой эле ал пункттун биринчи сүйлөмүнүн жоболорун тутумдук талдоо анда баяндалган эрежелерди колдонуунун жааты департаменттердин штатын түзүүнүн жана кызмат адамдарынын кызматтарын ээлөөгө талапкерлерди сынактык тандап алуунун жол-жобосун жүргүзүүнүн негизи (милдеттүү шарты) болуп саналат деп болжолдоого негиз берет.

Бул тыянак 2017-жылдын 12-сентябрындагы Консультативдик корутундунун 1-пунктунда баяндалган Соттун Чоң коллегиясынын укуктук көз карашын эске алат, ага ылайык Келишимдин 9-беренесинин 2-пункту Комиссиянын департаменттеринин кызмат адамдарынын кызматтарын ээлөөгө талапкерлерди тандап алуунун тартибин регламенттейт.

Баяндалганга негизденип, Соттун Чоң коллегиясы Келишимдин 9-беренесинин 2-пунктунун биринчи сүйлөмүнүн жоболору Комиссиянын департаментинде директордун жана анын орун басарынын кызматтарын бир эле мүчө мамлекеттин жарандарынын ээлешине жол бербейт деп белгилейт.

Келишимдин 9-беренесинин 2-пункту Комиссиянын кызмат адамдарына карата талапты гана эмес, ал талап баарынан мурда конкурстук комиссиянын ишинде ишке ашырылууга тийиш экендигине көрсөтүүнү камтыйт. Белгилүү бир адамды директордун жана/же директордун орун басарынын кызматына дайындоого сунуштоодон мурда конкурстук комиссия мындай адамды дайындоо Келишимдин 9-беренесинин 2-пунктунун талаптарын бузууга алып келбей тургандыгын текшерүүгө милдеттүү.

Келишимдин 9 жана 99-беренелерин тутумдук талдоо төмөнкү тыянактарды жасоого мүмкүнчүлүк берет.

Келишимдин 9-беренеси «Бирлик органдары» деген III бөлүмгө таандык кылынып, жалпы мүнөздө болот жана Келишим күчүнө киргенден кийин (2015-жылдын 1-январынан кийин) келип чыгышы мүмкүн болгон (же келип чыккан) мамилелерди жөнгө салууга тийиш.

Келишим күчүнө киргенге чейин (2015-жылдын 1-январына чейин) келип чыккан укуктук мамилелер Бирликке мүчө мамлекеттердин өзгөчө жөнгө салуу режимине жана өзгөчө эрк-ниет билдирүүсүнө муктаж болгон, мунун өзү «Өтмө жоболор» деген бөлүмдө өзүнүн чечилишин алган. Келишимдин 99-беренеси Келишимдин дал XXVII бөлүмүнө – «Өтмө жоболорго» таандык болуп, Келишим күчүнө киргенге чейин болгон укуктук мамилелерге тиешелүү даана аныкталган, айкын мазмунга ээ.

Келишимдин 99-беренесинин 3-пунктунун үчүнчү жана бешинчи абзацтарына ылайык 2011-жылдын 18-ноябрындагы Евразия экономикалык комиссиясы жөнүндө келишимге ылайык уюштурулган Комиссия өз ишин Келишимге ылайык жүзөгө ашырат, ал эми Келишим күчүнө киргенге чейин алар менен эмгек келишимдери түзүлгөн департаменттердин директорлору жана директорлорунун орун басарлары өздөрүнө жүктөлгөн милдеттерди эмгек келишимдеринде каралган мөөнөттөр аяктаганга чейин аткарууну улантат.

Демек, Евразия экономикалык комиссиясынын Кеңешинин 2014-жылдын 12-ноябрындагы № 99 Чечими менен бекитилген Евразия экономикалык комиссиясынын департаменттериндеги кызмат адамдарынын кызматтарын ээлөөгө талапкерлерди тандап алуу боюнча конкурстук комиссия жөнүндө жобого ылайык бош калган кызматтарды ээлөөгө сынак жарыялоо менен Комиссиянын Кеңешинин мүчөлөрү тарабынан көрсөтүлгөн талапкерлер боюнча Комиссия конкурс өткөрүүнүн шарттарынын Келишимге ылайыктыгынын фактысын текшерүүгө тийиш.

11. 2011-жылдын 18-ноябрындагы Евразия экономикалык комиссиясы жөнүндө келишимге ылайык уюштурулган Евразия экономикалык комиссиясы өз ишин 2014-жылдын 29-майындагы Евразия

экономикалык бирлиги жөнүндө келишимге ылайык ал күчүнө кирген датадан тартып жүзөгө ашырат.

Соттун Чоң коллегиясы Бажы бирлигинин жана Бирдиктүү экономикалык мейкиндиктин алкагында 2011-жылдын 18-ноябрындагы Евразия экономикалык комиссиясы жөнүндө келишимге ылайык уюштурулган Комиссия өз ишин 2015-жылдын 1-январынан тартып Бирликтин туруктуу иштеп жаткан жөнгө салуучу органы катары уланткандыгын белгилейт. Мында анын ишинин укуктук негизи өзгөртүлгөн: көрсөтүлгөн датадан тартып Комиссия 2014-жылдын 29-майындагы Евразия экономикалык бирлиги жөнүндө келишимдин негизинде иштөөнү уланта берген.

Комиссиянын ишинин келишимдик-укуктук базасынын өзгөрүшүнөн Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана директорлорунун орун басарларынын кызматтарынын статусу жана аларды ээлөөнүн тартиби өзгөргөн.

2011-жылдын 18-ноябрындагы Евразия экономикалык комиссиясы жөнүндө келишимдин 27-беренесине ылайык Комиссиянын департаменттеринин директорлорун жана алардын орун басарларын кошуп алганда, Комиссиянын департаменттеринин персоналы кызматкерлерден турган, бирок Келишимдин 2-беренесинин төртүнчү абзацы Комиссиянын департаменттеринин директорлорун жана алардын орун басарларын кызмат адамдарынын ичине таандык кылган.

Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана алардын орун басарларынын укуктук статусунун өзгөрүшү жаңы түзүмдү жана штаттык санды, ошондой эле ал кызматтарды ээлөөнүн тартибин белгилөөнү талап кылды.

Келишимдин 99-беренесинин 3-пункту Комиссиянын ишинин келишимдик-укуктук негизин өзгөртүүдө Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана алардын орун басарларынын абалын жөнгө салуучу ар кандай укуктук режимдерди өз ара макулдашуу жөнүндө маселени чечет жана евразиялык интеграциянын институттук жана кадрдык өтмөлүүлүгүн белгилөө максатын көздөйт.

Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана алардын орун басарларынын ишинин өтмөлүүлүгү Келишимдин 99-беренесинин 3-пунктунун бешинчи абзацында пайдаланылуучу «эмгек келишимдеринде каралган мөөнөттөр аяктаганга чейин өздөрүнө жүктөлгөн милдеттерди аткарууну улантат» деген туюндурма менен камсыз кылынат.

Эмгек укугунун негиздерине таянып, кызматкер тарабынан эмгектик иш-милдеттерди аткаруу аны менен иш берүүчүнүн ортосундагы эмгек мамилелеринин болушун, ошондой эле кызматкер тарабынан акы үчүн өзүнүн эмгектик милдеттерин жеке аткаруусу жөнүндө макулдашуунун болуусун болжолдойт.

Келишимдин 99-беренесинин 3-пунктунун бешинчи абзацынын жоболорун түшүндүрүп берүү үчүн мындай мамилени колдонуу Соттун Чоң

коллегиясына Келишим күчүнө кирген датадан тартып (2015-жылдын 1-январынан тартып) бир тараптан департаменттердин директорлору жана директорлорунун орун басарлары (кызматкерлер) менен башка тараптан Комиссиянын (иш берүүчүнүн) ортосундагы эмгек мамилелери 2015-жылдын 1-январына чейин түзүлгөн келишимдерге ылайык эмгек келишимдеринде каралган мөөнөттөр аяктаганга чейин улантыла берет деген тыянак жасоого мүмкүнчүлүк берет.

Соттун Чоң коллегиясы Келишимдин 99-беренесинин 3-пунктунун бешинчи абзацында Бирликке мүчө мамлекеттер Келишим күчүнө кирген датадан тартып Келишим күчүнө кирген датага чейин (2015-жылдын 1-январына чейин) алар менен эмгек келишимдери түзүлгөн Комиссиянын департаменттеринин директорлорунун жана алардын орун басарларынын кызматтарына дайындалган адамдар ошол датадан тартып Комиссиянын кызмат адамдарынын статусун алат жана ал кызматтарды эмгек келишимдеринде каралган мөөнөттөр аяктаганга чейин ээлеп турат деп макулдашкан деп эсептейт.

12. Келишимдин 99-беренесинин 3-пунктунун бешинчи абзацынын жоболору департаменттердин директорлору, алардын орун басарлары менен Комиссиянын ортосундагы эмгек мамилелерин улантууга тиешелүү маселелерди жөнгө салган, бирок алар эмгектик укук мамилелерин токтотуу маселелерин жөнгө салган эмес.

Келишимдин өтмө жоболорунда Келишим күчүнө киргенге чейин алар менен эмгек келишимдери түзүлгөн департаменттердин директорлору жана директорлорунун орун басарлары менен Комиссиянын ортосундагы эмгек мамилелерин токтотууну укуктук жөнгө салуунун кандайдыр бир өзгөчөлүктөрү жок болгондуктан, жалпы эрежелер колдонулууга тийиш.

2014-жылын 12-ноябрындагы № 99 «Евразия экономикалык комиссиясында кызматтарды ээлөөнүн маселелери» Евразия экономикалык комиссиясынын Кеңешинин Чечими менен бекитилген Евразия экономикалык комиссиясында эмгек келишимин (контрактты) түзүүнүн, аны узартуунун тартибинин жана аны бузуу үчүн негиздердин 10-пунктуна ылайык эмгек келишими (контракт) Кепилдиктер, артыкчылыктар жана иммунитеттер жөнүндө жобонун ченемдерин эске алуу менен Комиссиянын болуу мамлекетинин мыйзамдары менен аны токтотуу (бузуу) үчүн каралган негиздер боюнча бузулат. Эмгек келишими (контракт) төмөнкү негиздер боюнча да бузулушу мүмкүн:

Комиссияга ишке кабыл алууда баш тартуу үчүн негиз болуп саналышы мүмкүн болгон анык эмес маалыматтарды берүү;

Келишим, Комиссия жөнүндө жобо менен каралган талаптарды жана чектөөлөрдү сактабоо;

кирешелер, мүлк жана мүлктүк мүнөздөгү милдеттенмелер жөнүндө, ошондой эле өзүнүн үй-бүлө мүчөлөрүнүн (жубайынын жана жашы жетпеген балдарынын) кирешелери, мүлкү жана мүлктүк мүнөздөгү милдеттенмелери

тууралуу маалыматтарды бербөө же болбосо билип туруп анык эмес же толук эмес маалыматтарды берүү;

соттун айыптоо өкүмүнүн мыйзамдуу күчүнө кириши;

аттестациянын натыйжалары менен ырасталган жетишсиз квалификациясынын айынан кызматкердин ээлеген кызматка ылайык эместиги;

Комиссиянын түзүмүнүн жана (же) түзүмдүк бөлүкчөлөрүнүн штаттык санынын өзгөрүшү жана Комиссиянын Кеңешинин чечими боюнча жүзөгө ашырылуучу Комиссиянын түзүмдүк бөлүкчөлөрүндөгү кызматтын (кызматтардын) кыскарышы.

13. Арыздануучунун штаттын кыскаруусуна тиешелүү түшүндүрмө берүү үчүн кайрылуусунун жагдайларынын өңүтүндө 2017-жылдын 12-сентябрындагы Консультативдик корутундуда баяндалган тыянактар актуалдуулугун сактап калат: сандын же кызматтардын (штаттын) кыскарышы уюмдун экономикалык максатка ылайыктуулугу же персоналдарды жалдоонун натыйжалуулугу менен шартталган дискрециясы болуп саналат; ошону менен бирге уюмдун дискрециясынын кыскартылып (бошотулуп) жаткан эл аралык кызматчыларга негиздүүлүк, калыстык, мыйзамдуулук, кодулабоо, туруктуулук, кепилдиктердин зарыл деңгээлин жана укуктук коргоонун төп келген каражаттарын берүү критерийлери менен шартталган өз чектери болот.

Департаменттердин штаттык санын жана түзүмүн өзгөртүү Комиссиянын департаменттеринин түзүмүн жана алардын штаттык санын бекитүүгө жана өзгөртүүгө Бирликтин укугу таандык кылынган Бирлик органы тарабынан жүзөгө ашырылышы мүмкүн.

14. Кепилдиктер, артыкчылыктар жана иммунитеттер жөнүндө жобонун 43-пунктуна ылайык Комиссиянын Коллегиясынын мүчөлөрүнүн, Соттун судьяларынын, кызмат адамдарынын жана кызматкерлеринин эмгек мамилелери Жобонун ченемдерин эске алуу менен болуу мамлекетинин мыйзамдары менен жөнгө салынат.

2017-жылдын 12-сентябрындагы Консультативдик корутундуда анын ченемдери Комиссиянын эл аралык кызматчыларынын катышуусу менен эмгек мамилелеринин келип чыгышынын жана өзгөрүшүнүн негиздерин, алардын эмгектик милдеттеринин өзгөчөлүктөрүн жана атайын укуктук субъекттүүлүгүнүн атайын көлөмдөрүн (Келишимдин 9, 99-беренелери, Комиссия жөнүндө жобонун 54-пункту ж.б.) жөнгө салган улуттук мыйзамдарга шилтеме жасоо Келишимдин өзүндө камтылгандыгына байланыштуу Комиссиянын Бирликтин органы катары болуу мамлекетинин мыйзамдарынын ченемдери Бирликтин укугу менен жөнгө салынбаган Комиссиянын эл аралык кызматчыларынын эмгектик статусунун элементтерине карата колдонулаары көрсөтүлгөн.

Бул укуктук позицияны жетекчиликке алып, арыздануучунун суроолоруна байланыштуу Соттун Чоң коллегиясы жалпы эреже боюнча Комиссиянын болуу мамлекетинин эмгек мыйзамдары менен белгиленген

социалдык кепилдиктер Бирлик органдарындагы эмгек мамилелерин жөнгө салуучу Бирлик укугу менен жол берилген көлөмдө колдонулат деп болжолдойт.

15. Бирликтин эл аралык-укуктук статусу өз персоналдары менен өз ара мамилелерин Бирлик өз алдынча жөнгө салат деп болжолдойт. Мына ошондуктан, Бирликтин уюштуруу келишими анын ички уюштурулушун жөнгө салуудагы негиз болуучу укуктук акт катары чыгат. Бирлик органдарындагы эмгектик укук мамилелерин регламенттөө мындай жөнгө салуунун курамдык бөлүгү болуп саналууга тийиш.

Жалпыга таанылган эл аралык практиканы, ошондой эле интеграцияны башкаруу органдарындагы эмгек мамилелерин жөнгө салуунун болгон тажрыйбасын эске алуу менен Бирликтин укугун өркүндөтүү боюнча иштин алкагында алардын көз карандысыздыгын, ошондой эле тиешелүү социалдык жана укуктук корголуусун камсыз кылуунун зарылдыгын эске алуу менен Бирлик органдарында эл аралык кызматчылардын эмгегинин жана социалдык камсыз кылынуусунун ар кандай аспектерин кыйла кеңири регламенттеген укуктук актыны иштеп чыгуу жана кабыл алуу Бирлик органдарындагы эмгек мамилелерин укуктук жөнгө салуунун проблемаларын комплекстүү чечүү болуп калышы мүмкүн.

2016-жылдын 3-июнундагы жана 2017-жылдын 12-сентябрындагы консультативдик корутундуларында Соттун Чоң коллегиясы Бирликтин эмгек укугунун ченемдерин өнүктүрүүнүн, Бирликтин алкагында персоналдар жөнүндө ички жоболорду (эрежелерди) кабыл алуунун, уюштуруунун ички маселелерин улуттук укук менен жөнгө салуудан ырааттуу четтөөнүн максатка ылайыктыгын белгилеген. Мындай укуктук жөнгө салуунун зарылдыгы ушул Консультативдик корутундудан да келип чыгат.

V. Корутунду жоболор

Ушул Консультативдик корутундунун көчүрмөсү арыздануучуга жиберилсин.

Консультативдик корутунду Соттун расмий интернет-сайтына жайгаштырылсын.

Төрагалык кылуучу баяндамачы судья

Судьялар

А.А. Федорцов

А.М. Ажибраимова

Э.В. Айриян

Ж.Н. Баишев

Д.Г. Колос

Т.Н. Нешатаева

В.Х. Сейтимова

Г.А. Скрипкина

А.Э. Туманян

К.Л. Чайка